

กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

Strategy for Mobilizing and Developing English Language Communication Skills of
Primary Education Students in Ban-Lat-Had-Sai Group Network Center under
Petchaburi Primary Educational Service Area Office 2

ศิริประภา ขมแก้ว* และ กาญจนา บุญส่ง

Siraprapa Khomkaew* and Kanchana Boonsong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Division Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: siraprapha#_kk@hotmail.com

Received: 12 June 2021, Revised: 13 August 2021, Accepted: 31 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2) ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และ 3) ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ครูเครือข่าย จำนวน 6 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มบ้านลาดหาดทราย จำนวน 227 คน โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และแบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การสื่อสาร และกลยุทธ์การประสานงาน ใช้ในการขับเคลื่อนครูในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ได้แก่ ทักษะการฟัง และทักษะการพูด

2) กลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ คือ การสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง บูรณาการกิจกรรมการประกอบอาหารหวานเมืองเพชรและการแสดงบทบาทสมมติ

3) ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนา นักเรียนมีระดับคุณภาพทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดี และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 33.91

คำสำคัญ : กลยุทธ์การขับเคลื่อน กลยุทธ์การพัฒนา ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study strategies for mobilizing English language communicative skills, 2) to study strategies for developing English language communicative skills, and 3) to study results of the development of English language communicative skills of

primary school students in Ban-Lat-Had-Sai Group Network Center under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The samples of this study were selected by a purposive sampling method, consisted of 6 network teachers, 227 students studying in Prathom 5 of schools in the network. The research tools were a manual for applying the strategies for mobilizing and developing English language communicative skills, and a form for assessing listening and speaking skills with IOC ranged between 0.67-1.00. The data were analyzed by using descriptive statistics: percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as follows:

1. There were four strategies for mobilizing English language communication skills which included participatory strategy, teamwork strategy, communication strategy, and coordination strategy. The strategy for mobilizing teachers was the development of their English language communicative skills, i.e. listening and speaking skills.

2. The strategy for developing English language communicative skills was based on the teaching of English listening and speaking skills through the techniques of gesture responses integrated with kinds of sweet dessert in Phetchaburi and role-playing.

3. The results of the development of English language communicative skills of students at primary schools in the Ban-Lat-Had-Sai Group Network Center under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 showed that, after applying the mobilization and development strategies, the students achieved English language listening and speaking skills at a high level and the progressive percentage was at 33.91%.

Keywords : Strategy for Mobilizing, Developing Strategy, English Language Communication Skills

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกมีการพัฒนาอย่างกว้างขวาง ทุกคนจำเป็นต้องตามให้ทันเพื่อให้ทันสมัย และรับรู้ว่าข่าวสารต่างๆ ได้ทัดเทียมกับนานาประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อติดต่อกับนานาประเทศซึ่งจำเป็นต้องใช้ภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและภาษาสากลที่ใช้ในปัจจุบันก็คือภาษาอังกฤษ [1] จากความสำคัญของภาษาอังกฤษตามที่กล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ทุกระดับชั้น ใช้เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นรากฐานในการเตรียมความพร้อมในการเรียนของเยาวชนรุ่นใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถพัฒนาความคิดและมองโลกกว้างขึ้นโดยมีความคาดหวังว่าเมื่อนักเรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม [2] ทักษะการพูดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนทุกคนมุ่งหวังที่จะให้ประสบความสำเร็จแต่ในเป็นจริง การพูดภาษาอังกฤษของคนไทยยังประสบปัญหา [3] นั่นคือผู้เรียนยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสถานการณ์จริงได้เท่าที่ควร แม้ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเปลี่ยนไปจากที่เคยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการท่องจำกฎไวยากรณ์ต่างๆ มาสู่การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีความสุขสนุกสนาน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมากขึ้น โดยการนำวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ หรือที่เรียกว่า Communicative Approach อย่างไรก็ตามทักษะการพูดยังเป็นที่ยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพื้นฐานความสนใจและธรรมชาติของเด็ก สามารถช่วยกระตุ้นและพัฒนาทักษะการพูดของเด็กได้ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนวัยประถมศึกษาจนถึงนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่ชอบการเคลื่อนไหว การแข่งขัน ไม่ชอบนั่งอยู่กับที่เพื่อฟังสิ่งที่ครูพูดหรืออธิบายนานๆ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องเลือกวิธีการหรือรูปแบบการสอนที่ใช้เกมประกอบเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด

และตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ใช่ให้ครูเป็นผู้กำกับบทบาท และการใช้เกมประกอบการสอน จะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้เป็นไปด้วยความน่าสนใจเร้าใจสนุกสนาน อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนอีกด้วย [4]

ปัจจุบันการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา นอกจากจะพบปัญหาที่ผู้เรียนไม่กระตือรือร้นแล้ว กระบวนการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่มีความรู้และนำทักษะกระบวนการใช้ในการวางแผนการสอน แต่ความเข้มข้นสมบูรณ์ของการให้ผู้เรียนเรียนจากการปฏิบัติจริงด้วยกระบวนการต่างๆน้อย เนื่องจากคุณครูมีภาระงานเยอะทำให้นักเรียนไม่ได้พัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างแท้จริง โดยครูผู้สอนจะเน้นไปในด้านการจำคำศัพท์ ภาวการณ์ ซึ่งไม่ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ อีกทั้งนักเรียนมีโอกาสน้อยที่จะได้สื่อสารภาษาอังกฤษน้อย ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจำเป็นต้องอาศัยการพูดคุยบ่อย ๆ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนรวมไปถึงกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งมีผลช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในการเรียน โดยครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถในการเรียนและเน้นให้นักเรียนได้สื่อสารภาษาอังกฤษให้มากที่สุด [5] และจากศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายจะมีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการฟังและพูดไม่สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นความจำเป็นในการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย ซึ่งจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่พบมากที่สุด คือ กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กลยุทธ์ที่สำคัญอีก 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การสื่อสาร และกลยุทธ์การประสานงาน และสำหรับกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการฟังและการพูด พบว่า กลยุทธ์ที่เหมาะสมคือการสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอนสอนด้วยท่าทาง บูรณาการกับกิจกรรมการประกอบอาหารและการแสดงบทบาทสมมติ [6] นอกจากนี้กิจกรรมทางภาษาจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูในสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 6 คน ใน 6 โรงเรียน

2. นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 360 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การสื่อสาร กลยุทธ์การประสานงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มาสังเคราะห์ได้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม 2) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม 3) กลยุทธ์การสื่อสาร และ 4) กลยุทธ์การประสานงาน และกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูด ได้กลยุทธ์การสอนทักษะการฟังและพูดโดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง บูรณาการกิจกรรมการประกอบอาหาร ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์กับอัตลักษณ์เด่นของเมืองเพชรบุรี เป็นการบูรณาการกิจกรรมการประกอบอาหารหวานเมืองเพชรและการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การพัฒนา (ร่าง) คู่มือการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทรายที่ผู้วิจัยร่วมร่างคู่มือกับครูที่สอนภาษาอังกฤษของศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย จำนวน 6 คน โดยกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทรายใช้ 4 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม 2) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม 3) กลยุทธ์การสื่อสาร และ 4) กลยุทธ์การประสานงาน ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจะเน้นด้านการฟังและพูด และใช้กลยุทธ์การพัฒนา คือ การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) บูรณาการกิจกรรมการประกอบอาหารหวานเมืองเพชร และการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2.2 ผู้วิจัยนำ (ร่าง) คู่มือการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และนำข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับแก้คู่มือฯ ให้มีความสมบูรณ์

ขั้นที่ 2.3 ผู้วิจัยนำ (ร่าง) คู่มือการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้อง หรือ IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นที่ 2.4 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ คือ แบบประเมินทักษะการสื่อสาร ด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน เป็นแบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน และนำแบบประเมินทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และผู้วิจัยนำมาปรับแก้ให้มีความถูกต้อง หลังจากนั้นได้นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้องหรือ IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 3 การนำคู่มือการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ไปใช้กับครูสอนภาษาอังกฤษในศูนย์เครือข่ายฯ จำนวน 6 คน จาก 6 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนวัดลาดศรีธรรมาราม 2) โรงเรียนวัดท่าศาลา 3) โรงเรียนวัดกุ่ม 4) โรงเรียนวัดโพธิ์กรู 5) โรงเรียนวัดเขาทโมน และ 6) โรงเรียนวัดห้วยเสือ โดยผู้วิจัยใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อน 6 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม 2) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม 3) กลยุทธ์การสื่อสาร และ 4) กลยุทธ์การประสานงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในศูนย์เครือข่ายบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

1.1 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม มีขั้นตอนการดำเนินการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูเครือข่าย โดยครูเครือข่ายร่วมพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่สมควรได้รับการพัฒนา ร่วมกันวางแผน ร่วมพิจารณาตัดสินใจ กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

1.2 กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยทำงานเป็นทีมกับครูเครือข่าย จำนวน 6 คน ในการพัฒนาคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และร่วมกันดำเนินการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียนของศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนวัดลาดศรีธรรมาราม 2) โรงเรียนวัดท่าศาลา 3) โรงเรียนวัดกุ่ม 4) โรงเรียนวัดโพธิ์กรู 5) โรงเรียนวัดเขาทโมน และ 6) โรงเรียนวัดห้วยเสือ และได้มีการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟังและการพูดให้นักเรียนจำนวน 360 คน

1.3 กลยุทธ์การสื่อสาร ผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์การสื่อสารกับทีมงานครูเครือข่ายในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการฟังและพูดอย่างต่อเนื่องในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานร่วมกัน

1.4 กลยุทธ์การประสานงาน ผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์การประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 โรงเรียน และประสานงานกับครูเครือข่าย จำนวน 6 คน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การนิเทศติดตามเครือข่ายครูภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยประเมินเครือข่ายครูภาษาอังกฤษโดยการจัดการความรู้ KM และเครือข่ายนำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และผู้วิจัยรวบรวมแบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจาก 6 โรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์และแบบประมวลผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินเครือข่ายและผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเครือข่าย แบบทดสอบการฟังและพูดของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการศึกษา

1. กลยุทธ์ที่ใช้ในการขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การสื่อสาร กลยุทธ์การประสานงาน ใช้ในการขับเคลื่อนครูในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ได้แก่ ทักษะการฟัง และทักษะการพูด

2. กลยุทธ์ที่ครูเครือข่ายในโรงเรียนใช้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 คือ กลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนา นักเรียนมีระดับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 33.91

อภิปรายผล

จากการศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. กลยุทธ์ที่ใช้ในการขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การสื่อสาร กลยุทธ์การประสานงานใช้ในการขับเคลื่อนครูในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ได้แก่ ทักษะการฟัง และทักษะการพูด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุรพันธ์ วรรณรัช กัญญา นุญส่ง และนิภา เพชรสม [6] ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า มีการใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณรัตน์ ใจเจริญ [7] ได้ศึกษาการนำเสนอกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ พบว่า กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำนโยบายให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร 2) เร่งรัดให้จัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สื่อสารระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง และ 4) พัฒนาครูและบุคลากรของชุมชนในเรื่องการจัดทำหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น

2. กลยุทธ์ที่ครูเครือข่ายในโรงเรียนใช้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 คือ กลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณฐมน วงศ์ทาทอง [8] ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดใหม่หนองพะอง (ทับทองวิทยาคาร) หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [1] กล่าวว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน อ่านคล่อง เขียนคล่อง และคิดคำนวณที่ซับซ้อนขึ้นต้องมีการพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

3. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายกลุ่มบ้านลาดหาดทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนา นักเรียนมีระดับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 33.91 สอดคล้องกับงานวิจัยของวงศ์เดือน เป็ดทอง [9] ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนด้วยแบบฝึกทักษะกับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/83.63 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกทักษะมีความรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 กลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการช่วยให้นักเรียน การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นโรงเรียนสามารถนำกลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การบูรณาการในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณค่าและมีประโยชน์กับคุณภาพการเรียนของนักเรียนได้

1.2 คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน สามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับเป็นแนวทางการทำงานวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำก่อนนำไปใช้ก่อน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาควรมีการวิจัยเชิงประเมิน การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

2.2 การศึกษาการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ร่วมกับกลยุทธ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือหลักสูตรการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยใช้โครงการเป็นฐานวิชาอังกฤษระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ; 2557.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. จำกัด; 2551.
- [3] นงสมร พงษ์พานิช. การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจา ของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2554.
- [4] จริยาพร ศรีพิทักษ์ และ รุ่งทิพย์ คำจ่าง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้เกมประกอบและสอน โดยคู่มือครู. [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต] พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2551.
- [5] เสมานึ่งทอง. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบ KWL Plus. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2554.
- [6] ชุมนันท์ วรรณรักษ์ กาญจนนา บุญส่ง และนิภา เพชรสม. กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakom University 2562; 12(6) : 1525-1541
- [7] สุวรรณรัตน์ ใจเจริญ. การนำเสนอกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; 2550.
- [8] ณฐมน วงศ์ทาทอง. การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2560.
- [9] วงศ์เดือน เป็ดทอง. การเปรียบเทียบความรู้ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนด้วยแบบฝึกทักษะกับการสอนตามคู่มือครูของกรมวิชาการ. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา; 2550.